

حقایقی در مورد مصرف مشروبات الکلی

اگر چه با پیروزی انقلاب اسلامی، مصرف مشروبات الکلی در ایران به شدت کاهش یافته و می‌توان گفت در حال حاضر مسئله‌ای به نام الکلیسم و اعتیاد به الکل در کشور ما تقریباً حل شده محسوب می‌شود، اما هنوز هم شاهد ورود این محصول جرم‌زا به کشور و مصرف آن به‌ویژه در میان قشر جوان هستیم. البته علاوه بر قاچاق این کالا به کشور، با مشکل مشروبات الکلی دست‌ساز نیز مواجه می‌باشیم که خود آن به‌صورت ویژه بحث زیادی را می‌طلبد.

تاکنون در زمینه‌ی عوارض پزشکی مصرف الکل مطالب زیادی نوشته شده است، اما بیماری جسمی که با شنیدن نام مشروبات الکلی در ذهن بسیاری از افراد متبادر می‌شود، تمام واقعیت‌های تلخ مربوط به شرب خمر نیست؛ آن چه بیش از هر چیز باعث می‌شود پلیس هر کشوری نسبت به آن حساسیت نشان دهد، پیامدهای اجتماعی مصرف الکل می‌باشد.

خوشبختانه باورهای دینی باعث شده تا این مسئله در کشور ما در مقایسه با سایر کشورها بسیار کم‌رنگ‌تر جلوه کند؛ اما با توجه به وجود هجمه‌ی فرهنگی دشمنان که همواره درصدد تهی نمودن جوانان ما از باورهای دینی هستند، آگاهسازی می‌تواند به عنوان مهم‌ترین و اساسی‌ترین راه مقابله در این زمینه باشد. هر چند در اسلام که کامل‌ترین ادیان است، مسئله‌ی مبارزه با شرب خمر به بهترین وجه ممکن صورت گرفته است، اما تا زمانی که روی آوردن افراد به مسکرات یکی از ابزارهای شیطان برای فریب انسان باشد، این آسیب برای نوع بشر وجود دارد؛ در این نوشتار ابتدا به آیات کلام وحی پیرامون «حرمت شرب خمر» و روایاتی از معصومین (علیهم‌السلام) در این زمینه اشاره می‌کنیم (که

متأسفانه هنوز بسیاری از جوانان ما آگاهی کاملی از آن ندارند) سپس در ادامه جملاتی از بزرگان و مشاهیر جهان را که منعکس کننده حقایق در مورد مصرف مشروبات الکلی است، تقدیم شما می‌کنیم.

الف) حرمت شرب خمر در قرآن:

خداوند در آیه‌ی ۲۱۹ سوره‌ی مبارکه‌ی بقره فرموده‌اند:

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا قُلُوبٌ كَبِيرَةٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِنَّهُمْ لَكَبِيرٌ مِّنْ نَّفْعِهِمَا ...

در مورد شراب و قمار از تو سؤال می‌کنند، بگو در آن دو گناهی بزرگ و (نیز) سودهایی است. در حالی که گناهشان بزرگ‌تر از نفعشان می‌باشد...

در این آیه خداوند در دورانی که شرابخواری و قماربازی در جامعه‌ی اسلامی کاملاً رایج بود، زمینه را برای تحریم آن دو پلیدی فراهم نمودند و حکم قطعی را در سوره‌ی مبارکه‌ی مائده صادر فرمودند؛ آن‌جا که می‌فرمایند:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رَجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (۹۰) إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ (۹۱)

«ای کسانی که ایمان آورده‌اید؛ شراب و قمار و بتها پلید و از اعمال شیطانند، از آن اجتناب کنید؛ باشد که رستگار شوید (۹۰) قطعاً شیطان می‌خواهد که خصومت و دشمنی را به وسیله‌ی شراب و قمار در میان شما قرار داده و شما را از نماز و یاد خدا باز دارد؛ پس آیا از آن دست برنمی‌دارید؟ (۹۱)»

ب) حرمت شرب خمر در کلام معصومین (علیهم‌السلام):

پیامبر اکرم (ص) فرموده‌اند: «الخمر أم الخبائث».

«شراب ریشه‌ی پلیدی‌هاست. (مستدرک ج ۳ ص ۱۳۹)».

۱) مردی به **علی (ع)** گفت: «به نظر شما معصیت شراب خوری از زنا و دزدی بیشتر است؟» فرمودند: «آری، زیرا زناکار ممکن است به همین گناه اکتفا کند، خود را به گناه دیگر آلوده نسازد؛ ولی شراب خوار با آن که به یک گناه آلوده شده به گناهان دیگری نیز مانند زنا، دزدی، آدم کشی و ترک نماز... آلوده خواهد شد. (فروع کافی ج ۶ ص ۴۰۳)».

۲) مردی از **امام محمد باقر (ع)** علت حرام شدن شراب را سؤال می‌کرد. آن حضرت این‌گونه فرمودند:

«دائم الخمر مانند بت پرست است؛ شراب برایش رعشه‌ی بدن پدید می‌آورد. مردانگی و انصاف و مروتش را نابود می‌کند، شراب است که شراب‌خوار را وادار بر جسارت بر نزدیکان و اقوام و خویشان و خون‌ریزی و زنا می‌نماید. حتی از زنا با محارم ایمن نمی‌تواند بود؛ او پس از مستی این کار را بی‌توجه انجام می‌دهد و خلاصه شراب وادار کننده به هر نوع شر و اعمال ضد انسانی است. (بحارالانوار ج ۶۵ ص ۱۶۴)».

ج) جملات ماندگار مشاهیر و بزرگان جهان:

* آیا می‌دانید آن چه را که این مرد در جامی لرزان در دستان مرتعش خود از مستی دارد و می‌نوشد چیست؟ او اشک‌ها و خون‌های زندگی زن و فرزندانش را در این جام می‌نوشد. (لامنه)

* اگر نوشیدن نوشابه‌های الکلی در پاره‌ای از کشورها ممنوع می‌شد، میزان جنایت چنان کاهش می‌یافت که پلیس کاری برای انجام دادن نداشت. (دکتر جان بیرل، جراح پلیس)

* اگر بگوییم الکل غذاست، مسخره کرده‌ایم و به وجدان انسانی توهین وارد ساخته‌ایم، چیزی که این طور گلو و شکم را می‌سوزاند و عضلات و مغز را فلج می‌کند و در نتیجه انسان، حیوان درنده‌ای می‌شود و روح خود را می‌کشد «غذا نیست» کسانی که می‌گویند الکل غذاست اگر چه از دانشمندان باشند، کمتر از جنایتکاران جامعه نیستند، زیرا دانشمندان بزرگ درباره‌ی آن تحقیق کرده‌اند، الکل غذا نیست؛ بلکه سم شوم نفرت‌انگیزی است. الکل انسان را خواب می‌کند تا روح حیوانی او را بیدار سازد. (دکتر سن ژاک)

* الکل بزرگ‌ترین علت پیدایش رنج و فقر انسانی است و بزرگ‌ترین عامل بیماری جهان است. (ژرژ کلمانسو)

* الکل بزرگ‌ترین علت افزایش جرایم جنایی است. (هانری روبر)

* الکل بلای عظیمی است که بشر را از تمدن به توحش می‌برد. (ژان ژیسبون)

* الکل غذا نیست؛ سمی است برای جسم و روح. (برتلو دانشمند فرانسوی)

* الکل خطری برای جامعه است من معتقد شده‌ام که آینده به ملت‌هایی تعلق دارد که از مصرف نوشابه‌های الکلی خودداری می‌کنند. (دکتر بولوال)

* بزرگ‌ترین دلیل این که من مشروب نمی‌خورم آن است که می‌خواهم بدانم اوقات خوش من چگونه می‌گذرد. (خانم آستور)

* بشر ضربتی را شدیدتر از ضربت مسکرات نخورده. (محمد علی صفوت)

* پناه بر خدا از موقعی که مردم دزد عقل را به دهان خود داخل کنند؛ واقعاً هیچ عاقلی این کار را نمی‌کند. (شکسپیر)

* پیاله‌فروشی‌ها کشتارگاه انسان است. (استینبک)

* تنها در طول مدت یک نسل این کشور را از نوشابه‌های مست‌کننده محروم کنید؛ آن‌گاه خواهید دید که شورش و غوغا چنان غیر ممکن می‌شود که سوختن بدون اکسیژن. (هاریس من)

* ثمره‌ی شرابخواری دو چیز است؛ یا بیماری یا دیوانگی. (قابوس بن وشمگیر)

* جاهایی که مرگ و میر در اثر سل در آن خیلی زیاد است، آن‌جایی است که مصرف مشروبات الکلی زیاد است. (پروفیسور اندونزی)

* در مبارزه با الکلیسم ما دو دشمن داریم؛ اول آدم‌های الکلی که نمی‌خواهند خود را معالجه کنند؛ دوم کسانی که

ثروت خود را روی میلیون‌ها اجساد انسانی بالا برده‌اند. (پروفیسور وبوف)

* در این دنیا هیچ چیز با مضرت‌تر از مستی نبوده، چنان‌که هیچ فضیلت و شرف زیاده از خردمندی و هوشیاری نباشد. (خواجه نصیرالدین طوسی)

* شما نصف میکده‌ها را ببندید تا من هم ضمانت کنم که کشور از نصف بیمارستان‌ها و تیمارستان‌ها و زندان‌ها بی‌نیاز خواهد بود. (پزشک آلمانی)

* صدمات الکل منحصر به بدن نیست؛ بلکه مراکز فکر و اندیشه را نیز سخت صدمه می‌زند؛ چنان‌که تعداد دیوانگان در

سال ۱۸۶۵ میلادی فقط چهارده هزار نفر بودند و در سال ۱۹۱۰ و در اثر استعمال مشروبات الکلی به هفتاد هزار نفر رسید. (کاستون اودوبل)

* کسی که به نوشیدن شراب عادت کرد، دیگر نباید بر او اعتماد کرد؛ زیرا لیاقت حفظ اسرار ندارد. آیا لازم است که انسان دشمن را در درون خود جای دهد که عقلش را بدزدد و او را مانند جانوران بی‌خرد کند؟ ما فرزندان آدم هستیم که گاه می‌کوشیم که مانند جانوران بی‌خرد باشیم. من برای این حرف از خدا آمرزش می‌طلبم؛ زیرا با این تشبیه به جانوران توهین کرده‌ام. (شکسپیر)

* کمترین عیب شرب خمر، سلب اراده و حاکمیت انسان است بر نفس خود. (محمد علی صفوت)

* میخانه جایی است که دیوانگی را بطر بطر می‌فروشند. (سونیت)

* میگساری خرد را فرسوده سازد و دل را مرده، مستی آرد و هستی برد. (سید علی اکبر برقعی)

* وقتی مشروب خوردی، با سلامتی و عقل خداحافظی کن. (مثل یوگسلاو)

* هر پیاله‌فروش مرکز تولید بیماری‌ها، جنایات و فقر عمومی و تمام بلایایی است که به حیات انسان حمله می‌آورد و مخصوصاً حیات طبقه‌ی کارگر را مورد نهیب و غارت قرار می‌دهد. (مونتالبر)

* هر اقدامی علیه مشروبات الکلی به عمل آید، باید با تمام قوا از آن طرفداری کرد. (امیل لوبه)

گویند بخور می که تو را غم ببرد

غم بُرد ولی با خردش یکجا بُرد

(گوهری)

هر کس که در این زمانه نوشید شراب
چون عزت آدمی به دین و خرد است

(سید مهدی بصیری)

آن می که خرد بُرد چو ریزی در کام
عقلت ز سر و صفایت از دل برود

(سید یحیی برقعی)

به راحت نفس رنج پایدار میر

(سعدی)

خرد را می‌بیند چشم را خواب

(فخرالدین گرگانی)

شنو نصیحتِ پیر ای جوان باده‌پرست

(قوامی گنجه)

(بخش آخر با استفاده از مطالب کتاب رهنمون، نوشته‌ی آقای غلامحسین ذوالفقاری تهیه شده است).